

TALE VIBHAG SHIKSHAN PRASARAK MANDAL'S

D.G.TATKARE ARTS & COMMERCE COLLEGE, TALA

Tal. Tala, Dist. - Raigad - 402 111

QUESTION PAPER

CLASS-S.Y.B.A	SEM-III,	YEAR- 2023
---------------	----------	------------

SR.NO.	SUBJECT	SUBJECT CODE
1	F.C.-II	
2	जाहिरात कला	
3	स्थूल अर्थशास्त्र-II	
4	अर्थशास्त्र अपव्यय	
5	कृषी भूगोल	
6	महाराष्ट्राचा भूगोल	
7	मराठी पेपर -२	
8	मराठी पेपर -३	
9	राज्यशास्त्र पेपर -२	
10	राज्यशास्त्र पेपर -३	

विषय :- राज्यशास्त्र

वेळ :- 3 तास

गुण :- 100

दि.04/11/2023

वर्ग - S.Y.B.A. Sem-III

पेपर II

सुचना:- 1 सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. 2 सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत

प्र.1.ला.कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

20

- 1 राजकीय सिद्धांतांची व्याख्या लिहा व व्याप्ती स्पष्ट करा
- 2 राजकीय सिद्धांतांचा आधुनिक दृष्टिकोन लिहा?
- 3 राज्य ही संकल्पना स्पष्ट करून राज्य विषयक सिद्धांत लिहा?

प्र.2.रा. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

20

1. राष्ट्र राज्याचे बदलते स्वरूप स्पष्ट करा
2. राज्य नागरी समुदाय आणि बाजारपेठ सहसंबंध लिहा
3. सत्ता संकल्पना स्पष्ट करा

प्र.3.रा. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

20

1. आधीसत्तेचे प्रकार लिहा
2. अधिमान्यता मिळण्याचे मार्ग स्पष्ट करा
3. . राजकीय संबंधाचे आधार लिहा

प्र.4था कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

20

- 1.राज्यसंस्थेचा प्रतिकार करण्याचा अधिकार स्पष्ट करा
- 2.राजकीय सिद्धांतांचा पारंपरिक दृष्टिकोन
3. राजकीय सिद्धांतांची व्याप्ती स्पष्ट करा

प्र.5वा. टिपा लिहा (कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा)

20

- 1.सत्ता
- 2.अधिसत्ता
3. अधिमान्यता
4. राज्य

विषय :- राज्यशास्त्र

वेळ :- 3 तास

गुण :- 100

दि.06/11/2023

वर्ग - S.Y.B.A. Sem-III

पेपर III

सूचना:- 1 सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. 2 सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत

प्र.1.ला.कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

20

- 1 लोकप्रशासन संकल्पना स्पष्ट करा.?
- 2 लोक प्रशासनाचा विकास स्पष्ट करा. ?
- 3 उदारीकरण,खाजगीकरण आणि जागतिकीकरणाच्या संदर्भात लोकप्रशासन संकल्पनेचा आढावा द्या ?

प्र.2.रा. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

20

- 1.शास्त्रशुद्ध व्यवस्थापनाचा सिद्धांत लिहा.
2. मॅक्स वेबर यांचे नोकरशाही विषयक विचार स्पष्ट करा
- 3.एल्टन मेयो यांचे मानवी संबंधांचा सिद्धांत लिहा

प्र.3.रा. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

20

- 1.अधिकारपद परंपरा किंवा पदसोपान परंपरा ही संकल्पना स्पष्ट करा
2. मॅक ग्रेगर यांचा कार्यप्रणाली प्रबलतेचा सिद्धांत स्पष्ट करा
3. सुशासन संकल्पनेवर निबंध लिहा

प्र.4.था कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

20

1. ई शासन संकल्पनेवर निबंध लिहा
2. लोकप्रशासनाचे महत्त्व लिहा.
3. 3.खाजगी सार्वजनिक भागीदारी स्पष्ट करा

प्र.5.वा. टिपा लिहा (कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा)

20

1. लोकप्रशासनाचे स्वरूप
2. पोस्ट कॉर्ब (POSD CORB)सिद्धांत
3. नेतृत्व सिद्धांत
4. परिस्थितीजन्य प्रतिमानाचा सिद्धांत

मुंबई विद्यापीठ
तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
द. ग. तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, तळा
ता.तळा, जिल्हा.रायगड
S.Y.B.COM SEM-III

विषय :- जाहिरात कला
दिनांक:-०२/११/२०२३

गुण- १००
वेळ- ३ तास

सुचना- १सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. २उजवी कडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र१अ दिलेल्या पर्याया पैकी योग्य पर्यायाची निवड करा. (कोणतेही दहा)

१०

१. कूपन्स, नमुना वाटप, एकावर एक फ्री, किंमत बांधणी या योजनांचा साठी अवलंब केला जातो.

अ) जनसंपर्क (ब) प्रदर्शनक (क) विक्रयवृद्धी (ड) प्रत्यक्ष विपणन

२. खालील पैकी हा जाहिरातीमुळे किरकोळ व्यापाऱ्याला होणारा फायदा आहे.

अ) खरेदीदारांचा प्रतिसाद (ब) विस्तृत बाजारपेठ (क) निवडीचे वाव (ड) नावलौकिकात वाढ

३. संस्थात्मक जाहिराती, वस्तू जाहिराती, सार्वजनिक सेवा जाहिराती हे जाहिरातीचे वरून वर्गीकरण आहेत.

अ) उद्देशावरून (ब) भौगोलिक परिस्थितीवरून (क) लक्षित ग्राहक समूहावरून (ड) यापैकी नाही

४. जाहिराती म्हणजेच भागांची विक्री, कर्जरोख्यांची विक्री, सार्वजनिक ठेवी, बँकांचे किंवा तर वित्तीय संस्थांचे कर्ज इ. यासाठी केल्या जातात.

अ) वस्तू (ब) संस्थात्मक (क) सार्वजनिक सेवा (ड) वित्तीय

५. जाहिरात संस्थांची संघटन रचनेतील वित्त विभागाचा प्रमुख हा काम पाहतो.

अ) चीफ अकाउंटंट (ब) चार्टर्ड अकाउंटंट (क) वित्त व्यवस्थापक (ड) ऑडीटर

६. अधिकृत जाहिरात संस्थेलाच असेही म्हणतात.

a) Creative Pitch b) Agency Accreditation c) Global Agency d) Agency Turnover

७. भारतीय वृत्तपत्र संघटना १९३९ रोजी स्थापन झाली असून या संघटनेने रोजी हिरक महोत्सव साजरा केला.

अ) १९९५ (ब) १९९१ (क) १९८९ (ड) १९९९

८. जाहिरात संस्थेला कमिशन पद्धतीप्रमाणे सर्वसाधारणपणे हा दर सर्वमान्य आहे.

अ) १५ (ब) ५ (क) १० (ड) २५

९. भारतीय जाहिरात प्रमाण मंडळ या संघटनेत संस्थापक सभासद आहेत.

अ) ४४ (ब) ४३ (क) ३४ (ड) ३३

१०. देशामध्ये विकास व्हावा हा हेतू DAVP चा असतो.

अ) सर्वांगीण (ब) आर्थिक (क) राजकीय (ड) सामाजिक

११. एखादी घटना अशी घडते की बोधचिन्हाची प्रतिमा कमी होते त्यास असे म्हणतात.

अ) मुद्रा जाणीव (ब) मुद्रा संकट (क) मुद्रा इक्विटी (ड) मुद्रा स्वीकृती

१२. भारतीय जाहिरात प्रमाण मंडळ जाहिरातीला प्राप्त करून देते.

अ) दक्षता (ब) मत्तेदारी (क) खोटेपणा (ड) सत्यता

ब) खाली दिलेली विधाने चूक कि बरोबर ते लिहा. (कोणतेहीदहा)

१०

१. प्रसिद्धीव्यावसायिक व अव्यावसायिक संज्ञापन आहे.
२. किरकोळ विक्रीचे प्रमाण किरकोळ असल्याने त्यांच्या जाहिरातीचा खर्च करण्यात येणारी रक्कम जास्त असते.
३. निवडक जाहिरातीचा फायदा संबंधित वस्तूच्या उद्योगातील प्रत्येक सभासदाला होतो.
४. उत्कृष्ट अनुभव हा जाहिरातसंस्थेची निवडीतील महत्वाचा निकष असतो.
५. क्रिएटीव्ह ब्युटीक्स व हॉट शॉप्स या संकल्पना समान आहेत .
६. ग्राहक किंवा जाहिरातदारांचे अंदाज सामाजिक घटकावर म्हणजेच विश्वास, खात्री, अपेक्षा, ध्येय व ईच्छावर अवलंबून असतात.
७. जाहिरात संस्थेत विपणन संशोधन करण्याकरिता उमेदवारांना लेखाशास्त्र व मानसशास्त्राचे ज्ञान असावे लागते.
८. भारतीय प्रकाशक विभागामध्ये १९९० पासून आमुलाग्र बदल झालेला आहे.
९. प्रो-बोनो हा लॅटिन वाक्यप्रचार ProBonoPublic याचे संक्षिप्त रूप आहे.
१०. १९८० साली अमेरिकेत "Council of Better Business Bareaut" ही संघटना स्थापन झाली.
११. ग्राहकांच्या संघटीतपणामुळे किंवा असह्यातेमुळे जाहिराती खोट्या केल्या जातात.
१२. फ्री लान्सिंग म्हणजे मुक्त व्यवसाय होय.

प्र२) कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

१५

- अ. सामुहिकविपणनसंज्ञापनातील घटक लिहा.
 - ब. किरकोळ व्यापाऱ्याला व विक्रेत्याला जाहिरातीपासून कोणते फायदे होतात ते लिहा.
 - क. जाहिरातीची IMC तील भूमिका स्पष्ट करा .
- प्र ३) कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

१५

- अ. जाहिरात क्षेत्रामध्ये करियर करण्यासाठी कोणते गुण अंगी असले पाहिजे ते लिहा.
 - ब. ग्राहकांच्या आदलाबदली कारणे लिहा.
 - क. जाहिरातसंस्थेची निवड करताना कोणत्या घटकांचा विचार करावा लागतो हे स्पष्ट करा .
- प्र४) कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

१५

- अ. सरकारच्या सामाजिक जाहिराती DAVP मार्फत केल्या जातात त्याची चर्चा करा.
 - ब. ग्राहकांच्या मागणीवर जाहिरात खर्चावर होणारा परिणाम स्पष्ट करा.
 - क. प्रो-बोनो जाहिरातीचा दृष्टीकोन स्पष्ट करा .
- प्र५) कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

१५

- अ. भारतातील जाहिरातींचा कल स्पष्ट करा.
 - ब. मुद्रा विस्तार म्हणजे काय ते सांगून त्याचे फायदे व तोटे सांगा.
 - क. संस्थात्मक जाहिराती म्हणजे काय ते सांगून त्याचे उद्देश व त्यापासून मिळणारे फायदे स्पष्ट करा .
- प्र ६) टिपालिहा .(कोणत्याही चार)

२०

१. ग्राफिक्स आणि अनिमेशन
२. जाहिरातीतील क्रियाशील भागीदार
३. क्रियाशील पीच
४. भारतीय जाहिरात प्रमाण मंडळ
५. फ्री लान्सिंग
६. मुद्रा इक्विटी

मुंबई विद्यापीठ
तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
द.ग.तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, तळा
S.Y.B.A SEM-III

विषय:-जाहिरात कला
वेळ- ३ तास

गुण-१००
दिनांक-२७/१०/२०२३

सुचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. 2)उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ अ दिलेल्या पर्यायापैकी योग्य पर्यायाची निवड करा. (कोणतेही १०) (१०)

१.क्रियाशीलता किंवा सेवा विकत घेणारा व्यावसायिक म्हणजेच ----- होय.

(ग्राहक , जाहिरात, समाज, व्यापार)

२. उत्कृष्ट ----- हा जाहिरातील महत्वाचा निकष असतो.

(सादरीकरण ,अनुभव,जाहिरात, स्थान)

३. स्थानिक जाहिरातीच्या पुढील पायरी म्हणजे -----जाहिरात होय.

(राष्ट्रीय, स्थानिक, आंतरराष्ट्रीय, औद्योगिक)

४. कला विभागाचा प्रमुख म्हणून ----- काम पाहात असतो.

(कला संचालक,मजकूर संचालक,माध्यम संचालक,उत्पादन संचालक)

५. जाहिरात हि ----- आहे.

(कला, गुण, कौशल्य,शिक्षण)

६. सर्वसाधारणपणे जाहिरात संस्था त्याचे कमिशन माध्यमाकडून ----- % घेतात.

(१५, २५, ३५, ४५)

७. आपली वागणूक , दृष्टीकोन, सवयी ----- प्रमाण ठरत असतात.

(जाहिरात, संस्कृती, मक्तेदारी, समाज)

८. ----- जाहिरातींना pro- bono जाहिरात असे म्हणतात.

(राजकीय, आर्थिक, सांस्कृतिक, सामाजिक)

९. संज्ञापनातील अतिशय महत्वाची भूमिका असणारा घटक म्हणजे ----- पाठविणारा होय.

(संदेश, अभिव्यक्ती, माध्यम, संज्ञापित)

१०. राजकीय पक्ष, स्थानिक शासकीय संस्था, राज्य सरकार व केंद्र सरकार इत्यादी संबधीत जाहिरात म्हणजे ----- जाहिरात.

(राजकीय, मार्गदर्शनपर, किरकोळ, निवडक)

११. जाहिरातीतील AIDA सूत्रातील । म्हणजे

(कृती करणे, आवड निर्माण करणे, लक्ष वेधणे, खरेदी करणे)

१२. जाहिराती ----- परिणाम समाजावर करतात.

(सकारात्मक आणि नकारात्मक,फक्त नकारात्मक, फक्त सकारात्मक,नकारात्मक आणि सकारात्मक)

ब . खालील विधाने चूक अथवा बरोबर ते सांगा. (कोणतेही १०)

(१०)

१.IMC ही सतत चालणारी क्रिया आहे.

२. सामुहिक विपणन संज्ञापनात सर्जनशीलता अतिशय महत्त्व आहे.

३.एकात्मिक विपणन संज्ञापनाचे मुख्य वैशिष्ट्ये ग्राहकांना माहिती पुरविणे होय.

४. राजकीय पक्ष, स्थानिक शासकीय संस्था, राज्य सरकार व केंद्र सरकार इत्यादी संबंधीत जाहिरातींना मार्गदर्शनपर जाहिरात म्हणतात.

५. जाहिरातीमुळे किरकोळ व्यापाऱ्यांना स्पर्धेला तोंड देणे अशक्य होते.

६. औद्योगिक जाहिरातीमध्ये डॉक्टर, वकील, चार्टर अकाउंटंट, कंपनी सेक्रेटरी व इंजिनियर इ. समावेश होतो.

७. इंटरनेटवरील आणखी एक महत्त्वाची जाहिरात प्रकार म्हणजे क्लासिफाईड जाहिरात होय.

८. जाहिरात ही सामाजिक संघटनासाठीच उपयुक्त ठरते.

९. क्रियात्मक पिच तयार केल्यानंतर विशेष प्रयत्न करून जाहिरात संस्था त्याचा पाठपुरावा करतात.

१०. सर्व संस्था ग्राहकांना पूर्ण सेवा पुरवितात.

११. जाहिरात क्षेत्रामध्ये करिअर करण्यासाठी व्यक्तींच्या अंगी प्रभावी संज्ञापण असणे आवश्यक आहे.

१२. संज्ञापण प्रक्रियामध्ये सोप्या शब्दात Decoding म्हणजे शब्दांची निवड होय.

प्र २. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(१५)

१. सामुहिक विपणन संज्ञापनातील घटक स्पष्ट करा.

२. जाहिराती म्हणजे काय ? जाहिरातीचे वैशिष्ट्ये लिहा.

३. जाहिरात व प्रसिद्धी यामधील फरक स्पष्ट करा.

प्र ३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(१५)

१. जाहिरात संस्थेची निवड करताना खालील घटकांचा विचार करावा लागतो.

२. क्रियाशील पिच म्हणजे काय ? क्रियाशील पिच तयार करण्यासाठी पुढील टप्प्यांचा समावेश होतो.

३. जाहिरात क्षेत्रामध्ये करण्यासाठी पुढील गुण अंगी असले पाहिजेत.

प्र ४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(१५)

१. जाहिरातीचे पाठीराखे यांच्या मतानुसार जाहिरात सांस्कृतिक मुल्ये पुढील प्रमाणे जोपासते.

२. सामाजिक जाहिरातीचा दृष्टीकोण स्पष्ट करा.

३. अनैतिक जाहिरातीची काही उदाहरणे स्पष्ट करा.

प्र ५. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

१. संज्ञापन प्रक्रियातील घटक स्पष्ट करा.

२. बोधचिन्ह प्रतिमांकन म्हणजे काय ? कोणते घटक बोधचिन्हाची प्रतिमा विकसित करण्यास महत्त्वाची भूमिका बजावतात.

३. मुद्राविस्तार म्हणजे काय ? मुद्राविस्ताराचे फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा.

प्र ६. टिपा लिहा. (कोणतेही चार)

(२०)

१. जाहिरात.

२. ग्राहक जाहिरात संस्था संबंध.

३. ग्राफिक्स आणि ॲनिमेशन.

४. जाहिरात मत्केदारी निर्माण करू शकते.

५. जाहिरात आणि सांस्कृतिक मुल्ये.

६. जाहिरातीचे उत्पादकांना होणारे फायदे.

मुंबई विद्यापीठ
तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
द. ग. तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय तळा, रायगड
SEM 03 Exam : Nov - 2023

वर्ग - S.Y.B.A.
विषय - कृषी भूगोल
पेपर - 03

मार्क - 100
वेळ - 3 तास
दिनांक - 01/11/2023

सूचना - 1) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे. 2) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्रश्न 1. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

20

- A) कृषी भूगोलाचे स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा.
- B) शेतीचा उगम व विकास कशा प्रकारे झाला ते स्पष्ट करा.
- C) शेती व्यवसायाचा प्रसार कसा झाला ते थोडक्यात सांगा.

प्रश्न 2. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

20

- A) भारतीय शेती व्यवसायातील प्रमुख समस्या सांगा.
- B) कृषी व्यवसायावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
- C) व्हॉन थुनेनचा कृषी भूमी उपयोगी सिद्धांत पट करा

प्रश्न 3. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

20

- A) शेतीचे प्रमुख प्रकार स्पष्ट करा.
- B) शेतीच्या आधुनिक प्रकारांची माहिती लिहा.
- C) प्रमुख अन्नधान्याचे वितरण आणि व्यापार यांचे स्पष्टीकरण लिहा.

प्रश्न 4. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

20

- A) हरितक्रांतीची भौगोलिक माहिती लिहा.
- B) चिरंतर किंवा शाश्वत शेती पद्धतीची माहिती लिहा.
- C) सेंद्रिय शेतीची भौगोलिक माहिती लिहा.

प्रश्न 5. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

20

- A) नकाशा म्हणजे काय ते सांगून नकाशाचे प्रमुख प्रकार स्पष्ट करा.
- B) आकृत्या सादरीकरणाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- C) साधा रेणालेख व बहुरेणालेखाची भौगोलिक माहिती लिहा.

तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळाचे,

द.ग.तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, तळा ता.तळा जि.रायगड

मराठी पेपर क्रमांक - २ सत्र - ३ परीक्षा आक्टोबर - २०२३

विषय : कथन साहित्य

वेळ : ३ तास

दिनांक : २/११/ २०२३

गुण : १००

सूचना :

- १) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहेत.
- २) अंतर्गत पर्याय लक्षात घ्या.

प्रश्न क्रमांक - १ : कादंबरी साहित्य प्रकारचे महत्वाचे घटक कोणते ते लिहा.

२०

किंवा

कथा या साहित्य प्रकारचे घटक कोणते ते लिहा .

प्रश्न क्रमांक - २ : 'फेसाटी' कादंबरीतून धनगर समाजाचे चित्रण कशा प्रकारे आलले ते सविस्तर लिहा.

२०

किंवा

'फेसाटी' कादंबरीच्या आधारे नवनाथ गोरे (नाथा) यांचे व्यक्तिचित्रे रेखाटा.

प्रश्न क्रमांक - ३ : समकालीन वास्तवाचे चित्रण 'बकन्याची बॉडी' या कथासंग्रहातून कशा प्रकारे आलले ते लिहा.

२०

किंवा

'बकन्याची बॉडी' या कथासंग्रहाचे कथानक तुमच्या भाषेत लिहा.

प्रश्न क्रमांक - ४: टीपा लिहा (कोणत्याही चार)

४०

- १) कादंबरीची संकल्पना
- २) कादंबरी साहित्य प्रकारच्या कोणत्याही चार व्याख्या.
- ३) ग्रामीण कादंबरी.
- ४) फेसाटी कादंबरीतील सुंबरान.
- ५) फेसाटी कादंबरीतील सुबाआका व्यक्तीरेखा.
- ६) फेसाटी कादंबरीतील सोपानराव व्यक्तीरेखा.
- ७) 'बकन्याची बॉडी' मधील मुस्लीम स्त्रीचे चित्रण.

तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळाचे,

द.ग.तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, तळा ता.तळा जि.रायगड

मराठी पेपर क्रमांक - ३ सत्र - ३ परीक्षा आक्टोबर - २०२३

विषय : भाषा आणि बोली भाषा

वेळ : ३ तास

दिनांक : ३/११/ २०२३

गुण : १००

सूचना :

- १) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहेत.
- २) अंतर्गत पर्याय लक्षात घ्या.

प्रश्न क्रमांक - १ : भाषेच्या कोणत्याही दोन व्याख्या सांगून मानवी भाषेचे स्वरूप स्पष्ट करा.

२०

किंवा

भाषिक आणि भाषेतर संप्रेषण याविषयी सविस्तर लिहा.

प्रश्न क्रमांक - २ : भाषा आणि संस्कृती यांच्यातील परस्पर संबंध स्पष्ट करा.

२०

किंवा

सपीरचा भाषा सापेक्षवादाचा सिध्दांत थोडक्यात लिहा.

प्रश्न क्रमांक - ३ : बोली भाषा म्हणजे काय? ते सांगून प्रमाण भाषा आणि बोलीतील साम्य भेद स्पष्ट करा.

२०

किंवा

आगरी बोली भाषेचे स्वरूप थोडक्यात लिहा.

प्रश्न क्रमांक - ४: टीपा लिहा (कोणत्याही चार)

४०

- १) समाजव्यवहाराचे साधन : भाषा
- २) भाषेची निर्मिती क्षमता
- ३) भाषा एक सांस्कृतिक संचित.
- ४) आगरी बोलीतील म्हणी.
- ५) बोलीची सामाजिकता.
- ६) कोकणी बोलीचे महत्व.
- ७) मालवणी बोली भाषा

तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळाचे,
द. ग. तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, तळा
ता.तळा, जि. रायगड

26 OCT 2023

तृतीय सत्र परीक्षा २०२३
नियमित व ए.टी.के.टी. परीक्षा

विषय : पायाभूत अभ्यासक्रम २
वेळ- २.३० तास

द्वितीय वर्ष कला
गुण - ७५.

खालील प्रश्नांची उत्तरे सविस्तर लिहा. (प्रत्येक प्रश्नास १५ गुण आहेत)

- प्र.१ला. अ) अपंग व्यक्ती कायदा -१९९५ मधील महत्वाच्या तरतूदी स्पष्ट करा ?
किंवा
ब) भारतीय नागरिकांचे मुलभूत हक्क स्पष्ट करा.
- प्र.२ रा. अ) पर्यावरण अवनतीची कारणे व पर्यावरण अवनतीचे निसर्गावर होणारे
परिणाम स्पष्ट करा ?
किंवा
ब) आपत्तीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करून आपत्तीचे मानवी जीवनावर होणारे
परिणाम स्पष्ट करा ?
- प्र.३ रा अ) दैनंदिन जीवनातील विज्ञान विकासातील तंत्रज्ञानाची भूमिका स्पष्ट करा?
किंवा
ब) विज्ञानाचे स्वरूप स्पष्ट करून विज्ञानाची तत्वे आणि वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- प्र.४ था. अ) प्रभावी श्रवण क्रियेचे महत्व व प्रभावी श्रवणक्रियेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा ?
किंवा
ब) जनमानसात बोलणे / सादरीकरण कौशल्य सुधारणांसाठी मार्गदर्शन तत्वे
स्पष्ट करा?
- प्र.५ वा.खालील टिपा स्पष्ट करा.(कोणत्याही तीन)
१)तोंडी संज्ञापनाचे फायदे आणि तोटे
२) अनुसूचित जातीच्या मानवी हक्कांचे उल्लंघन
३) प्रौढांच्या हक्कांचे उल्लंघन
४) प्रजातींचा सर्वनाश
५) विज्ञान आणि अंधश्रद्धा
६) प्रभावी संज्ञापनातील अडथळे

तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळ
द.ग.तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, तळा, रायगड.
तृतीय वर्ष कला सेमिस्टर ३- ऑक्टोबर २०२३

विषय - स्थूल अर्थशास्त्र II

गुण :- १००

वेळ - ३ तास

दिनांक :- २८/१०/२०२३

सूचना - १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे २) आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा.

प्रश्न १. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

अ) स्थूल अर्थशास्त्राचे महत्त्व स्पष्ट करा.

ब) राष्ट्रीय उत्पन्न मोजमापात येणाऱ्या अडचणी सांगा.

क) राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या चक्राकार प्रवाहाचे द्विक्षेत्रीय प्रतिमान स्पष्ट करा.

प्रश्न २. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

आ) से च्या बाजारविषयक नियमावरील टिका स्पष्ट करा.

ब) प्रभावी मागणीच्या तत्वाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

क) उपभोग फलनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्रश्न ३. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

अ) पैशाच्या भ्रमणवेगावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

ब) पैशाच्या पुरवठा मापनासंबंधी भारतीय रिझर्व बँकेचा दृष्टीकोन स्पष्ट करा.

क) रोखता सापळा हि संकल्पना स्पष्ट करा.

प्रश्न ४. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

आ) व्यापारी बँकेची कार्य सांगा.

ब) व्यापारी बँकेच्या पतनिर्मितीच्या कार्यावर पडणाऱ्या मर्यादा स्पष्ट करा.

क) उपभोग फलनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्रश्न ५. टीपा लिहा. (कोणतेही दोन)

२०

अ) निव्वळ राष्ट्रीय उत्पन्न.

ब) प्रभावी मागणी.

क) M2.

ड) पतनिर्मिती

मुंबई विद्यापीठ
तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
द. ग. तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय तळा, रायगड
तृतीय सत्र परिक्षा - ऑक्टोबर - 2023

वर्ग - S.Y.B.A.

विषय - महाराष्ट्राचा भूगोल

पेपर - 02

मार्क - 100

वेळ - 3 तास

दिनांक. 31/ 10 /20223

सूचना - 1) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे. 2) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्रश्न 1. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(२०)

- A) महाराष्ट्राचे प्राकृतिक किंवा नैसर्गिक विभाग स्पष्ट करा.
- B) महाराष्ट्रातील प्रमुख नद्यांची माहिती लिहा.
- C) महाराष्ट्रातील मान्सूनची भौगोलिक माहिती लिहा.

प्रश्न 2. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(२०)

- A) महाराष्ट्रातील अरण्याचे प्रमुख प्रकार स्पष्ट करा.
- B) महाराष्ट्रातील मृदेचे प्रमुख प्रकार सांगा.
- C) महाराष्ट्रातील मृदेच्या प्रमुख समस्या सांगा.

प्रश्न 3. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(२०)

- A) महाराष्ट्रातील मासेमारी व्यवसायाची माहिती लिहा.
- B) महाराष्ट्रातील प्रमुख पिकांची माहिती लिहा.
- C) महाराष्ट्रातील कृषी व्यवसायातील समस्या सांगा.

प्रश्न 4. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(२०)

- A) महाराष्ट्रातील साखर उद्योगाच्या प्रमुख समस्या स्पष्ट करा.
- B) महाराष्ट्राचे प्रमुख औद्योगिक विभाग सांगा.
- C) महाराष्ट्रातील वाहतूक प्रकारांची माहिती लिहा.

(२०)

प्रश्न 5. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- A) नकाशा म्हणजे काय ते सांगून नकाशाची आवश्यक अंगे स्पष्ट करा.
- B) नकाशा चे फायदे- तोटे स्पष्ट करा.
- C) छाया पद्धतीचे नकाशे व विभाजित वर्तुळाची भौगोलिक माहिती लिहा.

तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळ
द.ग.तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, तळा, रायगड,
तृतीय वर्ष कला सेमिस्टर ३- ऑक्टोबर २०२३

विषय - सार्वजनिक वित्त - III

वेळ - ३ तास

गुण :- १००

दिनांक :- ३०/१०/२०२३

सूचना - १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे २) आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा.

प्रश्न १. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

- अ) सार्वजनिक आयव्ययाचा अर्थ व व्याप्ती स्पष्ट करा.
- ब) सार्वजनिक आयव्यय व खाजगी आयव्यय यातील फरक स्पष्ट करा.
- क) बाजार अपयशाची कारणे स्पष्ट करा.

प्रश्न २. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

- आ) आधुनिक अर्थव्यवस्थेत शासनाची भूमिका स्पष्ट करा.
- ब) आदर्श कर पद्धतीची तत्वे विषद करा.
- क) प्रत्यक्ष कराचे गुण व दोष स्पष्ट करा.

प्रश्न ३. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

- अ) सार्वजनिक खर्चातील वाढीची कारणे स्पष्ट करा.
- ब) सार्वजनिक कर्जाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
- क) तुटीच्या अर्थभरण्याचे महत्व स्पष्ट करा.

२०

प्रश्न ४. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) सार्वजनिक प्राप्तीचे विविध मार्ग स्पष्ट करा.
- ब) भारतातील सार्वजनिक खर्चाचे विविध घटक सांगा.
- क) राजकोषीय जबाबदारी आणि अंदाजपत्रक व्यवस्थापन कायद्याची (FRBM) उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

२०

प्रश्न ५. टीपा लिहा. (कोणतेही दोन)

- अ) बाह्यता.
- ब) शिलकीचे अंदाजपत्रक.
- क) राजकोषीय तुट.
- ड) SGST (राज्य वस्तू व सेवाकर)